

afritæð

Frumbodid þá, að byrjað var í því, að þá börnun þessir voru þá þá
dvalastadi í sveit að sunnri til, n. m. Good-Templars. Stúkurnar,
ein staflirir hafa átt í fyrsta, jafnvel þegar í stríðsárinum og þá áðina
eina og einu barni í einoteka leið, ymiskt með da áin meðgjafar, eftir
því, hvort þau geta unnið fyrir sér da eldi. Sum þessara barna
munu hafa þessir ein hverja stórum fyrir stöf sin í sveitinni, sér-
staklega, ef þau reynist dugleg og vora eldi nýj lastvinda.

Þetta fyrirkomulag þetta gefist áttast samliðu vel, vand þess þó
brátt varð, að þetta var eigi hin aljósa ánægja að leið til þess að létu
börnin njóta hins eftirdeotta árangurs: Þegar hvíldar og vandi, holl-
usta sveitólifsinu sér til heilonbótar, enda munu þau hafa vandi lápis
eina vindaþvar og jafnvel meira en þau vora for um; þau undu jafnvel
að þola vandrind og studda, enda eigi lápis njóta nojilegs vafsu da vinda-
vandi og því eina þeirrar unskindu, sem eotileg var og þau stöf fundu,
sva nýj. Það var jafnvel eigi krítt um, að sum þessara barna komi
heim til sin aftur var í vögi stödd en þau vora áður en þau fóru: þuð

öfrifun og ills til vilda að ymru leiði. Þafadi þetta vitanleiga og
því, að þá var fandi að barni nýj í fólkskulu í sveitun landsins og því
nannast nokkur fólk í því að geta lápis börnunum í þé þá um um um og
unskindu, sem nandoypleg var til þess að þeim geti liddid vel og þau dafuð.

Hins þess eigi að geta, að hvergi mun viljaleysi vandi til að dreifa í þessu efni.
Það var því berýnilegt að stöf var: einhverju öðru og létu fyrirkomulagi
í þessu, meira eftirliti og reglubundnari stjórni og starfsháttum fyrir
börnin, sem vildi vora fyrir áður, en miðað að létu sér heilonbótar.

þessu

Afríðun

2

Í Silungapöllum var lögjettur áringastáður áður fyrrum og fram á
síðasta fjórðungi 19. aldar. Þar hafði veri margt þarfott laun búið,
margu freyftur mædurinn og fjölskráður hesturinn þejið hvíld
þega og endurdringur, að tókinn langri dásleid yfir greið og
gríðlar leidir og sérhver sá, er stýgnist þar um, sér bráðlega hvar
míllan of þess og umræðan vegleysu manns hafa áður fyrrum árið
að leggja leid sína um, ymist fótgangandi eða með langan lestri,
hláðan þyngrabliðfjinn í effiðlagi. Þegar mædur lítur til þessara
vega, ef veji stýldi kalla, er þeir leggja að og frá Silungapöllum, þá
finnur mædur sátt til við þessum mómum og mállaysingjum. er
elli áttu annars innkotta, eða nota vegleysu þessara, til þess að geta
komið leidar sinnar og mædur í höft með að stækja, eða oft hafa þeir
mátt seija "hvíld er þegun fjáðrum," þó er þeir loko komu í áfangu-
stað þinn, að Silungapöllum. Þar var að finna stóra og græigróna
vall-leiðisflöt, heilum og hressandi drykkjavatn, kaldavermel
undan hrausinn - hið sama vatn, sem höfuðstádarbíar þá ni að njóta
frá Þessum brunninum - og síðast er elki sátt, hið eljósann leyrtu skjól,
fyrir vaxnum og vindnum, frá hveða átt sínu er.

Þá er þessum öllu brytt á tilförluþega stömmum tína: Í stað sár-
föllu launbanna, þar ni stór höfver, fátakra og veiklaðra barna "á njóta
þess hvíldar gæðis álega, endurdringur og heilubótur við þessum
stærlega fjöngu og undirót berklavörðinnar, bálguu stíflumum, badi
innvorti og útvorti, en það hefir reglulau sýnt oss þessu síðastlidnu
tuttugu ár, að þessum undirvörð á augri hafa sumardvalavörðin
barnum. að Silungapöllum náð. Semislogu er fátta, að vito barnum,
á aldrinum 4-12 ára, þessu og því lík lífs líf, ein þess röttakastu

Apríl

Með þessu má kalla, að bráttroddjanda störfid hafi í raun og veru
verið hafið í þessu máli hér á landi, fyrir atvinnu og af hendi
Oddfella og þrumur, enda mun þeir líka, fyrir Winnulag, sem á
þessum völd, eigi hafa verið þetta hér á land.

Tad
H
Síðan, og notkumur á ný eftir þetta félag hóf störfum sína,
hafa yms öm ur félag þess farið í sama kjölfarið, en ekkert
þeirra jó svo vitad er, af eigin rannuleik eða á einhverjum öðrum
eða stundings annars tadar frá, ~~í~~ þetta félag hefir gjört frá
þessum og alla jó líd, sem frá hefir störfad, til þessa dags.

þessum völd síðan ótrakt og óþullega mjög á öðrum málum
málsins, og gat úr störfum hafið úrta vor, 1918.

H
Barna stöðum þó Þorgerð að Þrenni stöðum í Þorgerð
var tekinn á leið - en stytta leið þangað hvar er Reykjavík
er 130 kílómetrar, með leif - rímslagu. 20 börn að tölun tekinn
til sunnarvistarinnar og Sigrún Guðlaug dóttir, systir Jóns síl.
Guðlaug var ráðgjafi, þess til þess að gegna forstöðu störfum,
og hafið hún frá á hendi all þess ár, en störfum félagsins var haldid
uppi í Þorgerð.

og sjólfur
mál. 35 sjómíla

Tala barnanna var tekinn mjög og eigi ávallt hún sam, þess ár, haldid
frá 23. til 26, enda leyfði hún rímslagu eigi á fleiri börn veri þangað
tekinn, ávallt þjórnustu þetta þess, en þess var.

H
H
mar þó fleira mátti um þessa fyrsta störfum félagsins segja
þess efra þess, en rímslagu leyfði þess ekkert. En haldid var, ~~er~~ ^{þess} ~~er~~ ^{er} ~~er~~
þess var á nokkri eða einangra börnin, þess veltindi þess haldid.
Frá fyrstu tíð, og allt til þess, hefir félagid seth effektarandi, ófró-
viljan og stífl fyrir þessum störfum sínum:

Afskipt

sem sumardvalarinnar geta notið

1. Þórninn, sem "fátök og veikind barn", með börnunum kirkjuinnar
er itvottid, en þó eigi haldin veisla og smitandi sjúkdómur, enda
vandlega stöðud af lækni, áður en feres fara til sumardvalarinnar,
en hún stödi fyrir um sínu eigi skemur en um byggja mánaða stöid, í
júlí- og ágústmánuði.

2. Ad sumardvölin sé algjöflega á höfudávarlausu fyrir foreldra
barnanna og aðstandendur þeirra."

Í framkvæmd starfsemin þessarar hefir það orðið svo, að engin barn frá
Oðr. Þellurum sjálfum eða þau barn, sem í þeirra vegum eru, frá aðgang
á sumardvölin þessum, og engu "meigjöf" eða börnum má taka með
veislu barni, en þar dvelur.

Þar sem talader um að barnin eigi að vera "fátök", þá er vitandi
átt við það, að aðstandendur þeirra séu "fátök"; Þórninn frá fátökum
heimilum, og átt áður leyfi er fjar á stöðum, d. d. veikindi, barn og öldi fyrir
í heimilum, enda má það engin áhrif hafa í vali barnanna, þótt á-
standendur séu í fátökum framferi: Þórninn meiga elbi gjalda þess.

Starfsemi félagsins í Þorgerfundi vand í hefilsaga dýr, enda var harlægðin
hér frá barnum af mikil til þess, að félagið gættist geta haft nojileg
effirlikt með svo ábyrgðar mikilli starfsemi þinnar, sem þessari, þá
það fór að svipa um effir öðrum heilbrignum stöð, hér við leyf barn-
um, en það gæti verið störr og veflegri byggingu; en það fóla
langan tíma, á fúna þannu stöð, sem félagsins líkadi, um það
þannu tímu hún á ljósaukagötu stöð sem hefur átt gætt, sem só tyja Sil-
ungapölli, í 15 kilov. ~~þess~~ harlægð hér frá barnum og um 700
mítra fyrir summan fjáðvegum austur yfir Hellisheidi.

Þar var svo hinni byggð og heimilid nefnd "Gladheimar á"

Adrián

Fundamentum videtur "Sikungapoll". Þetta var fjórða árið 1930 og byggingsin hófist til nokkunar árið eftir, með þeirri tilhöfnum, en síðan vóðun, vikið.

Þessi er byggð of hneðri, með hellaþökum. Þengd þessu, frá austri til vesturs, er 38 metrar (62 alnir). Þessi er stíft þannig, að í miðju er bardsalur, 12 x 10 metrar, með 3.1 metrar og ris 5, 7 metrar. Þak við bardsalinn er 2 alnir, lósi og stípa, og undir þeim er þriðjungur 1/4 allri, með eignum niðstöðvarofur, sem nægir til þess, að hita upp all herbergi þessir, uppi og niðri og einnig að hlífum.

Þessi
Hó

Þá er lósi álmur 13,5 x 6 metrar, ein til hvorra hlíðar við bardsalinn; en það er aðstofofur barnanna og við hlíft þeirra, þóttar á milli, að hlífti, með lósi að þessum hvor og í sérstöku herbergjum. Að lósi aðstofofura er lósi herbergi við hvora þeirra, allad fyrir forstöðulinn.

Lósi er lósi gangur 8 x 7,2 metrar, milli bardsalinn og hvorra aðstofofu; 10 þvottastélur er í hvorum gangi, lósi náðis og 26 þriðjungur stípa fyrir "dótt" barnanna, leiðföng o.fl. Stípanir er með sömum lósum, sem hvar barn hefir og hvar einasta flís þeirra er of flammig málbi;

Hó

þá er ein og all snagabretti fyrir handklæði, þvottapöku og föt, sem þeirja þarf í snaga, meðal sömum lósum.

Vestklæði all, vaddisvíl, gjóhattar og regnþjúr, geyma barnin í einu herbergi 1/4 allri. Í öðru þeirra er málur geymdur í kólirinn, en í þriðju herbergi er niðstöðin og þar er kólir einnig geymd.

Að þriðja er 4 herbergi, bjótt og góð; en eitt þeirra allad lósi, kólirinn, annað barninn, sem einangra þarf í bili, og um vafasama vikið er að ræða, en hin herbergi er lósi er allad lósi og stípa.

Í hvorra aðstofofu er 3 barnin, 18 á gólfu og önnur 18 uppaf þeim, sem er byggð við þau. Þessi er einnig í húðum jarþisum, hneðri og yfir þessum þau í fjóðrum málum, svo og hoddar allri, er með hellaþökum.

Afrísta

Steingólf er í nærri hald, svo og Steingólf í lofti eru hald þyðla með
pappa- og vaxdísunum.

Þótt er svo "háloft" yfir allri niðryggisþessum, Gardsal, Gvini
og eldhúsum. Þar eru sangur fótr og ^{áhöld} geymt í veltunum.

Húsid er algjöflega síg- og raka laust. Gafflar þess og vaxis eru
líkadir með tjón og ferisótis, en hella er í þóttum, vax og idur eru oft.

Silungapöllum nær að austur líd húsinis; þar er uppsettur líd, kald-
venust, mælan hrausinn, sem aldrei frýs, hversu mikil sem frostid er og
er vatnid með 3 1/2-4 stj. hita allt árið. Er það sama hvar vatn sem
það, er Þessjavíkur lóð frá Gvandarbrunnunum, ca. 1/2 kilom. hédan.

Vatninn er dalt frá lindinni upp í vatnsgagnin, sem liggur í sömu hald
sem ofri hluti húsinis og það er nærri það svo ofri völd inni húsid
gjóft og frothakís það er löggt var með nýlitzu frothakísinn vordan
við húsid.

Afrunsti allt frá húsinu er leitt um jarnrótið í safu þrið (Septic-
tank) vestan við húsid og þaðan í lóð, sem þar er rétt hjá og sem
reinn er vestan með hrausinn og hvarfær þar undir hrausid, þá er aðra
lúdi og tjarnir, langar leidir frá Silungapölli, enda er afrunsti þetta
með öllu ósafuðum mörnum og djúpum, þá er það besta dæld afna þessingum
í safuþrími (Septic-Tank) og runnið þaðan vax og idur í vax.

Leihvellir með "söltum", róttum og sandi eru ^{það} herra við húsid

er vestan undir frá, ^{er} vestan lóð þarinn; þess eru og víðir miklir
leihvellir frá fadum frá húsinu inni í hrausinu, en þar er hver lúdi

við öðru, alþakinn grá- og gulur, lúgi og grösunum. Þessum fandi er

hrausid er frá lúginu gjóftu gjóftu, sem vaxir hatta gætur stafad af, og

viðast hvar er mörnum svo mikil, að of oft er að stj. þar í stáin; ^{þess} herra
Mörnum

Alfríður

er einn af dýrindum, stöðgerður mjög og víðáttu mikill.

Silungapollur er grunnur, aðeins 2-3 fet að dýpi, nema syðst og lengst frá helminum; hann er með heinsótinnu sandbotni, nema við suðurhlönd; þar er hann all djúpur með auru í botni og háðaxinn blástur. Er þar heinskyni ^{fiðla} silunga og sála, enda haldur fuglarnir sig þar, einstökku endur þar, sem veypa í hraunum og leida myga sína út í Silungapoll og loka þar sem ís þorum nema.

Stærta góður er hafdar í þar, að enginn silungur sé veiddur, eldri séi dregid né veinnur ferg, sem þennur þar náloft; Stöðurinn er friðhelgur; heinsótinn ^{er} bannaður allur - einnig að standasturum bannanna og þerja línula ^{er} bannaður allur, nema bannumum, sem þar er í miðum deilartúni þeirra og endur yfir, enda er þetta nauðugleik og gjálfröjd og að lofum bannanna og gna, svo og það, að þar mega eldri séi þar séu, heinsan ^{er} frá sér, selgati, ^{er} þetta eða þeimur.

Hól

Hól

Þetta er einn

þar badi; vithur þar óróa með el þeirra, að sum bann þar þetta er einn eldi, og svo dreyur það ^{er} frá ^{er} alla lyft og löngun, í vatn, enda þurfa þau einstökku annars með ífrossum efnunum, svo þess, sem þeir er veitt í heinsótinn gjálfröjd í ríðum mati.

Aprílur

Vís Silungapóll var, árinna stáður fjölda ferdamanna í Arnar-Þingá-
fram um
vís 19. ávallar- og Skaffafells sjótunum, en lojdu leid sína til höfuðstadar landsins,
sá til Hafnarfjardar og Sudurnesja. Sér ein fyrir óvuldum vegar-
stóða yfir hrannind og fyrir sumum Silungapóll. Hér lík upplund og
stórgrífi!

Þarna, hjó Silungapóll, en það var einn í nefni "ad á milli Horns og fims"-
hafi þú mangan þreyttu mánunum, mægt sárfeitt lann leid og fjaldur
hestunum þó þú höld þessa og endurveringur, ad lokinni langri dag-
leid yfir eggja grjóti og grýttar undir. Sérhver sá, er ni þer þar um
og stýgriðs eftir höfverðnum, glerhálmur grjóti húsllungumum í hinum
lítilletta gótu stóðnum þar í hranninum, hlýtur ad finna sár til með þeim
migu mómum og mál leysingjum, er áður fyrnum lojdu leid sína yfir
úr þa trúningu þessa, ymist þó þangandi ad með langan leiti í eftir.

fram í leid
draji, hláðar þyngsto/Uyffinum, mjalast þó fyrir þá, um þinum
langfráða áringastad var náð, þar sem hin veltandi sár í baki
og herðakambur undir gadd og þeyga mátti híd ^{þarna} svalandi uppþrekk-
vatu, er undan hranninum rann, enda var þar y ad finna stótar og
grasgrónar vallahúðisflötir, víðattu miltlar mosaffurum og mægin-
göðar, lynnj þalitar laupir í stjólí fyrir óllum vöðum og vindum, frá
hvada aft þeim var. Hér líkur gríðastadur!

Og ein er þarna hinn gandi og góði gríðastadur: Þó stóð sárfeitt
lannkanna, sem þekin voru frá meðnum sínum og þekin yfir fjall og
firindi, baris og blóðug til ofstáðstadarinn, en in kominn stótar hópar
"þá þakka og vilt þetta barn" til þessa ad njóta þar hvíldar og nodis árloja,
endurveringar og heilsu bótar eid hinum stóðloja frjóanga og undirót
berilla veltimur, bólgum hlíttumum, badi innvortis og út vortis, og

Uppitod

9.

ni hefir regula fullra 20 áru starfsemi manna um sýnt, að árangur-
inn er undra væður, sem náðist hefir af sumari við. Lóð fjölda þeirra
barna, er verið kafa að Silungapólli, þótt aðeins kafi um tvo mánuði er
nu verið að ræða á ári hoesja.

Regulan hefir sýnt, að börnum á aldrinum 4 til 12 ára - en það eru
aldursstafurinn, sem hér eru latis ræða - er lífs nauðugur í að komast
í börnum, ís reglunn, seltinum og sváðinn, þar sem allt vort þrífir
en fát gott, "it í gudsgrana náttúruna," og þiggja þar hvíld og endur-
vindingu, bót und yfirnum hvíllum og meirum, enge sidur andlognum
en lífnum lognum, því þótt eld er se' til spar að í þró að láta börnum.
um lífnum loga hjálp í tó, þá er hin andloga vel þend þeirra eigi
sidur hófð fyrir augnum, enda verjast þau brátt í ádra sidur þá
áður þeir þau þau, en ein þannu þó þau, að börnin finna um að í þró og
yndisbót að andsýna lýrnum alla þó velvild og vin áttu sem þau
geta: þau finna hveit breidd af áðru, forðast að gjör þessum
inodi og þjóga ungarnir komast í kreitt, gefa þau þeim nýj líf
og smámelid brand í breidrin. Sama máli er að geyna með ádra
þessu, ein þannu endurmar, að börnin fóru þeim brand út í vopu-
barkann áða flýggja þró í Silungapólli, en þó eru það silungarnir
sem taka sínu hlæfa af brandinum og áta það með góðri lýst.

— a —
Þannu eru daríð og barnu eru daríð. Þessu eru þau árið eftir
nið barnu þeirra þessu sem "Þannu barnu þeirra" er undir myndin
þeirra þessu. En þessu lítið, stjórnan þessu og tilhögun áð barnu þessu
betta og eigi standa að barnu þessu barnu þessu að ninnu lýti, enda
þau allin þessu meirum, innlæddis og ~~er~~ er þessu kafa / Þessu

Sama dag sem börnin komu að Eitungsstöðli eru þau vögguð, það
 þeirra madd og vöggu og það þráttur ~~í baki~~ Gólfjord. En þetta gjöf vöðulaga.
 þau eru látin vera í sálbadi svo oft og lengi sem er, því þá
 heima við hús (liggja þá í hálmdýrum, þar eru völar nýttu Gólf) að
 úti í grasigjórum lautum í hrunum, en þá ganga þá þau að dæli að þau
 eru barnar, nema til þess að lína Gólf, og ávallt í fylgd með fjórum yðlu-
 stúlkum þeirra, en einuig kafa þau með sér í göngum inn nágrunnid,
 þegar gott er veður.

Annars eru börnin þvoðin með höfuð, hendur og fótur í hvarju kvöldi
 og að öllum fríggjum sem Gólf.

Þessi sína - þó eigi hvar þessum eða hlauð - idra þau í leik vöðum,
 við „sálbú“, rötum og í sandflámmi við hús.

Börnin fara í fótur kl. 7-8 og til vöðva eru þau á kl. 8-9 að kvöldi
 matmála-tímur eru kl. 8 1/2 (árbitur), kl. 12-1 (míddlopis veður), kl. 3-4
 non-dryphja og kvöldveður kl. 6-7 að kvöldi. Þá fá þau, auk matar síns,
 í eða 2 matstæðir af hrákyri, hvarinu, og seljaót þau all mjög í þá.
 Þvíð, steyr og mat allan þá þau sem þau lystir til og er þau í
 engu til sparad ad gæðum og í vati. Kafa allir þeir en komid kafa til
 heimilis þessa og elti vöð adur með til högnu og vidi þau, dæðe
 mjög ad allri vöngunni og reglu, og inn drakt fad mjög, hvaru börn-
 in kafa komid ft. öll þau kafa, komid í lajð "með ad veru stilt og þvoðul við
 Gólf og yfirlitit verid sidlat og þag.

fjórh
 ad

Jón lates eftir að forstöðu/boðunum frá einum úr heimsli: barnum
og líti eftir því að þann hafi meq fót, stöfjafar og helingjarföt. Þessi foreldrarinn
eigi lápið sínu frá í lí, til vega frá þeim allt frá er á vantar og svo er
þann daginn á kvöldum, einn er að heimsli dögum síðar.

Safnart þó all barnin - og hjálðli annars barns, til þess, að hafa á - samur
í hafi artopti, venjulegs bl. 2 e. h. þann dag, með foreldrum sínum og aðstandend-
til þess að hveija höpsinu.

Þótt flest all hafi þessi barn hlakkað til þess um langa stund áður, jafnvel
allt árið, í vonum að mega komast að Lilungapólli í vor, má sjá margt
sorglítil barnið hveija móður sína og jafnvel hveidast niðr við því að
þann svo langa frá heimi, um heilga sveggja mánda stund, þó hveifi
við stöðunum sínum við Lilungapóll og alla dýrðina þann, forstöðu/boðunum
er, fjórtes hestílkunnar og allar lalioeytur sína og broður, við fúflana,
heiddin, sílungana, saltin, sandinn og vótunnar og þó eigi sérkild við
berjarnóna og badlaupinnar, eigi verid þeim líttari við stöðunum
er þó er að heiman áður: Hafa þó marg þeirra lagt frá undir við for-
stöðu/boðunum og jafnvel við þannum vefndarinnar, að þó að vera
hár meðta sumur; þann hafa jafnvel, þann að þessu, og þann að einn vilja
þann heim, að þann þann einhverja von um að þetta geti þess. En
þann so meq, þann hoga að gefa, og þetta gleymski þeim sumum brótt, en áður
eigi allur vaxinn.

Stofisvagn, félag þessjanninn þessi ávar, flutt barnin að og frá Lilungapólli
ókeppis, eina frá félag tóli til staefa. Hafa félagid til þess tvo stöðun
vagna sína eða þess og þess hris meðta ánsjón í því að mega gjör þess.
Þetta og m. fl. eignir, hverum stöfjann þess er vel stöfjann og þalinn
mihelverid fyrir barnin og foraldra sína.

Minnu þýgnun er á þessum málum: Er hér ein nokkru nýjung að ræða eða
sérstaka lausningu, eða hvernig sést, þessi góði árangur þost?

Það er að vísu svo, að elstest er tilgátt í föðu eða minni áttu, en
einþing virdist hinni góði árangur liggja í föðu:

1. Að börnin eru á þessum aldri, 4-12 ára, þegar þau eru veltast fyrir.
2. Að þau fái hollu föðu, naga og góða nýttu, en vel hirt o.s.frv.
3. Að þau hafa reglulegum hálum, naga heild og vaxu.
4. Að þau vithafaót í hárinu og foru fjalla lofti, og fái sólbad oft.
5. Að þau hafa bliti, en engin aþyl, salt, rötur og sand.
6. Að þau hafa nóg af berjum, blómum og grósum.
7. Að þau lifa eðlilegu og hollu lífi í þessu ríki náttúrunnar og álfrar.

Þetta er aðalatriðin, en þau eru nóg önnur, sem tilgranna þessu
 og þá eigi síðt það, að fortaða þessu of öll stjórnan, en þetta er að vanda
 minn, sem erði hafa vilja, vit og stílling á föðu, hvar börnin
 hafa á nokkru ^{þessu stöfum} ~~deildum~~ eða tilgáttu, þessu, sem hafa þessu áttu,
 jafvel þótt engum sérstakum stóla lardum hafi, fyrirsettan reglu,
 "reglu" ^{lífa} "regiment" til að fara eftir, það getur verið gott með öðru góðu,
 en er alls ekki ein hlýtt.

Sjóni þeir var það, að nokkurir menn innan Odd-Bellandi og sumir hér í
 Reykjavík tóku málið í sínar hendur og þess vegna í stöðunni nr. 1. Laugavegi
 100.F. í fundi sínum 23. mars 1917, tilfells að úrþingi, þess stöðunni eigi gæti
 gjört eitthvað til þess, að úrþingi fátökum börnum í Reykjavík suman verust aði.
 Þetta nefndin teldi yfir formanni í þess, að þessa málinu í framkvæmd þá ári
 (1917) var þess haldid vakandi og laus samstíðis, að stöðunni beitti sér Sjóni þess,
 að úrþingi allt að 20 völdum börnum í Reykjavík, sem þó eigi sér haldid
 neinnum namnum að smitandi sjúkdómi, drott í sveit, a. m. h. einn til þess
 málinu að sumum til þess, að börnin hafi samstíðis verust að
 undir stjórn þess forstöðu þess. Var þess nafnd fátid að þess á hendi
 framkvæmdin málinu.

með þess máli þess að brant úrþingi stöðunni hafi verid hafið í þessu
 máli hér á landi, enda mun þess líkt fyrir þessu eigi þess verid þess
 hér á landi. Síðan hafa mörg félög farið í sama góðgæmi, en stórt þess
 þó af eigin hamsleib, stórtu eða stórum úrþingi annar stöðunni frá, einu og
 þess félög þess gjótt, alla þá til þess þess stöðunni gífti þessu.
 Þess þessu varu síðan stórtu góðgæmi úrþingi að allum undir þess úrþingi
 málinu og gífti þess stöðunni hafið verid ver, 1918. Þess stöðunni
 í Þess stöðunni í Þess stöðunni - stórtu hafið þessu er 130 kílómetrum
 með þessu - og var Sjóni þess stöðunni döttis, sjóttis þess stöðunni
 ríðandi, þessu til þess að góttu forstöðu þess stöðunni, og hafi þess stöðunni
 hendi all þessu er, er stöðunni þess stöðunni var haldid uppi þess stöðunni.
 Þess þessu var eigi ávallt þess stöðunni er, heldur frá 22-26,
 enda þessu hafið þess stöðunni eigi að þessu þess stöðunni þessu.
 Þess þessu til þess allt til þessu, þess stöðunni þess stöðunni þessu
 stöðunni þess stöðunni stöðunni sínu.

þegar forstöðunefnd Barna sumars dealfélags Odd-Fellows fer að
 undirbúa hina árlega starfsemi sína að Silungafelli fyrir sumarið,
 er í því leyfi þess vaxjalaða í mánamundi með því að auglýsa það í
 blöðum Lejarnis og í nývaxi, berast honum erfiðlega fjöldi un-
 sölna og semur hún þá stóru mun þótt allar. En þá nota barnanna,
 aldun og heimilisfang, svo og nota aðstandenda ritun í stóru þessa, en
 andur daltur atladur fyrir álit stöðunarlelaus um heilsufar
 hvers barns fyrir sig, eins og það heyrir við náttúru stöðun
 þann dýgun áður en barnin eiga að fara í sumarið sínu. Þá er og
 annar daltur í stóru þessari atladur fyrir allar þær upplýsingar
 er leðurar^T eða nefndarmannt geta í þéttari um heimilisáttodur
 aðstandenda barnanna og hafa er fjöldi daltur atladur til þessa
 að nefndarmannt geti tilföt þar álit sitt um það og tilteygur
 hvort þetta eða hit barnið stuli komi til greina þegar valif
 fer fram um það að viðhorandi barn stuli mjótu sumarið sínu
 eða stelli, en því gæta stöðunarlelausar, forstöðunefnd og svo nefndin
 sjálf í samvinnu. Er þetta refitt verk mið og vanda samt, og
 því forvaldara sem unnsóknir eru fleiri og hver annari leður.
 Hinnarid lagfir eigi svo vel sé, að fleiri barn sein helin er í meoto
 lagi 64 barn alls. Sein fleiri barn helin, verður að búa um þau í
 herbe og þess forstöðunefndar, 4 barn hjá hverri, og það helin verid
 gjort ni hín sidustu ár, þegar helin hafa verid 72 barn ein og gjort
 var í hiltedýrri, 1937.

En ni berast nefndinni hátt á annad hundrad unnsóknir og þess svo
 leður hver annari, hvar þotfina í hrotri, að þess, sem velja eiga barnin
 in þeim hópi komast í stöðunefnd vandræði með valid og vildu helat

Þótt þú síðast nefndu Stefus, sem úr hefir stundum um sínu lögu
 þóttu stund með góðum árangri og fyrir ósérþlegna starfsemi notkunnar
 manna, sé talin in meðal þinna stórfestu stefusna, sem niður
 hylki og velvildar allra góðra manna, þá er þess frá eigi að hylki, þá
 hefir þú verið þrífaldlega sýnd þin ótrústunni meiri þrífaldlega
 og þessara stapas. Þannig hefir mitti frá á lögu síðan þú þrífaldlega
 var byggð að félungru þú, verið þóttu þar um og stólið með þér
 meiri, t.d. eitt sínu um 50-60 samfelldum brennissar á höldunum,
 sagnfræðni o.fl. en um þess brennið og stremmt ótal margt
 meiri þú þú sínu.

Þórnir vatna kl. rúmlega 7 að morgni; kl. 8 eru þau, kl. 9 d. g. Þórnir
 í vatni; kl. 9 er árið þetta eða „leikistöð“ á boði Þórnir, en það er
 einnig eða smurt braud og mjólk; kl. 12-1 er miðdagisverður,
 ymist mjólk, kartöflur, braud og mjólk eftir þessum eða
 þá kjótsúpa eða bannur með ljóti, þó að einn í sunnudag eða
 einnig í viku, sunnadað er geymsuvelingur, með sveitjunn
 og rúsinum eða þá satsúpa með sveitjunn og sítrónum. Salt-
 þetta og kartöflur einnig í viku, með satsúpu geymsu.
 kl. 3-4 er kaka með mjólkubraudi og nokri mjólk og
 kl. 6-7 er kveldverður af þessum tagi, með einni eða tveim
 matstökum hrálysi, sem all þó eru sölgin í að þá, enda
 er það breiðad og ljúffengt mjólk.

kl. 7 eru þórnir þessum höfuð, höndur og fótur og fara
 þau þá í rúnið. Eru þá lesnar fyrir þessum sögur, sálmar og vers
 og all eru þau sofnað kl. 8½-9.

Sé sól á lofti og veður hlýtt, eru þau látin fara í sólbæð,
 ymist árið þetta undir höndum, þar eru sólar rýtur og þá er
 þá í einhverri gæsi þó einn læt úti í hrauni; á hvarum stund
 sem er, leggja þau á stórum háldýrum í sólbæðum; fyrsta
 sinni 5 mínútur, öðru sinni 10 og í 3. og 4. sinni 15 mínútur, eftir

það eru þau látin leggja allt að einum kl. á milli þessum í bádina.
 Það er þá þórnir að fara úti í hrauni eða í heitvellingum þessum, og
 ávallt fylgd með 4 stökum, sem gæta þessum úti við.
 Þau þá oft að fara í lengri eða stöðum, þó þau þessum
 aðallega eru það rólur, sálmar og sandurinn, sem þau hafa
 sér þessum í bót.

Afritad

21.

Jafuvel: stríðsárminnum höfðu Good-Templers stúlkunnar hér í
Reykjavöðu byrjad í því, að koma fátökum börnum til sumarskóla
í sveit og þá aðeins einum og einum í sérstaka lagi, ymist með þá á
margjafar, eftir því hvort þau gátu unnið fyrir sér á elvi. Þótt
þetta að vísu gæfist oft samlega vel, vandfær þó boðt var, að
þetta var eigi hin ljósanlegasta leið til þess að létu börnin
njóta hins eftir. óstilla árangurs: Hvíldar og vaddis, hollustu sveitu-
lifsins og heilsu bótar, því þau voru látin vinna, jafuvel meira
en þau voru fornum, þola vandrif og kúlda, enda eigi látin
njóta nájlega vandrifis eða unndrifu, sem þau þörfundust
þó svo mjög. Það var jafuvel ekki trátt um, að sum börnin
kómu heim aftur ver á vega stóð en þau voru áður en þau
fóru, með áþreifum og illa til reiki. Vitunlega stöfadi þetta
fremur af fólksstöð á vandrifandi sveitaheimilum, en af illum
eða ónógum vilja til þess að börnunum líði vel. Það var því sýni-
leg þörf á öðru lettra fyrirkomu laji, meira eftirliti og reglu-
bundnari stjórn.

Fyrir því var það, að nokkrir meðlimir Odd-Fellowsefnum
hér í Reykjavöðu fóru málið í sínar hendur og kusu nefnd
í stúlkunni nr. 1. Lújófur T. O. F. í frumdi sínum 23. mars 1917,
"til þess að í hvern, hvort stúlkun eigi gæti gjört eitthvað til þess, að
útoogu fátökum börnum í Reykjavöðu sumarskólum."

Þótt nefndin feldi yms formáli í því, að koma málinu í fram-
komu það ár (1917) var því haldið vaktandi og lotu, samþykkt
að stúlkun leit. sé fyrir því, að útoogu allt að 20 vandrifum

20. börn niðurliggandi í einum, en sjaldan lengur en fáa daga í sömu. Þar það
 mest hálfbólga, Hólf og hita vella, sem að þeim geta, og vandræði lokur að fara
 þangað oft og niðri Veruhandur Fjeldstod í förföllum Ánu lokur Þérussonar, sem
 var þarverandi. Aldrei þurfti þó að flytja neith barn til þess jarms.

Sóttuð mig var þetta suman og vörn bórinn þvi oft í sóttandi, enda dótta-
 brin í höruud^{þá} en þau fóru þaðan.

Þjórnustumeyjar vörn að þessu sinni: Þjórn migar stúlkur, til að geta barn-
 anna, þóð þvotta komur, matreiðslu koma og eldskona. Auk þess var in
 „vinnu-máður“ Ríðuðs Gestsson þar í suman, lagfakur og ljúur máður, en gerði
 við allt það en aflaga fóð, sá um aðflutninga alla, um miðstæina, vatnið og
 afmáttis leiðslur, gerði við borð og stóla, setti í húður og beitti allt sem betur
 þurfti; var það til stóðkagnadar að hafa þann mann og þvi þurfti aldrei að
 seuda meim þangað nýpsettir til að geru við neith það en aflaga fóð.

Heimsoður og bejotálur vörn bannáðar öllum óvirkumandi, forældrum
 barnanna, sem áðinn nið einu gáður, enda en það nauðsynlegt, svo að bórinn
 verði ekki fyrir neim óvirkum. Selgati og sendingar allar vörn og bannáðar,
 enda öðru það óáreiðu miðal barnanna, að sum þeirra fái þeimian óþarf en
 önnur ekki.

Japínstær máður, Tull þvotta, forvöðumáður barnaheimilis í Ósaku,
 heimsoður barna heimilid og lauk miðlu lofsordi í alla líthojus það, ein-
 um þótti hómurur húsid vera hagfætt, vel um búið að öllum og stáður inu
 þvottislagur: Áramið grósmátt og stjórngott, vatnið, Síþurjogollur til miðillur
 þvotti, fagla lífid fjálskrúður og beilvællir í gótt; en neyðlu vatnið, sagði hómur,
 að vörri óvirk/afmáttis að góðum. Hinn ultra-violetta lítur, en stjórnuðu frá
 Síþurjogollu, þá er sóður stinn í yfirvord vatninn, ummáður vera heilur-
 samlojir mig. Hómur tótt fjálda ljósmynda af bannmánu og stáðum,

Kvæði: Hann mundi rita um þetta allt, þó er hann horin í smás. f. o.
í janúar 1939! Hann sýndi börnunum ýmsa japanska síði, gaf þeim
fjöldi myndu og teikningu, er japönsk börn höfðu gjótt, svo og ýms-
kvar leikfang fjáðar á auðum. Samfylgdarmenn hans og fullkva
var hr. G. P. Brundsen, umboðali hér í börnun.

Aprílur

bornum í Reykjavík, sem þó elski hafi nansa sjúkdoma, drott í
sútt, að m. h. einu til þoo mánudi þannig, að bornin hafi sameigin-
legan vandræðad, undir stjörnu hefvan forstöðu þonna. Var þannig
nesud faldid að hafa í heudi framkvæmdin málans.

þessud þessi varam síðan ótrautu og óvillogu að öllum undirbun-
ingi málans, svo að starfsemin gafi hafið undir vör, 1918. Hinn
félfi leigðum barnastöðum að Bremsstöðum í Þoragarfi og
hædi Sigurðjónu Þorlákudóttur, systur hris sel. Þorlákssonar, sem for-
stöðu þonna og gegndi hris þvi starfi að þann að, er starfsemin félags-
ins var haldid uppi þar ofa. Tala barnanna þar var eigi ávallt
hins sama ós áris, heldur frá 22 til 25, enda leyfði hrisinnid
eigi að fliri born vori þekin.

Þvi fyrsta líd og allt til þessa, hefi félugin setu það til yndi þvris
þvi hvaða born vori þekin til sumrar ávalcunn, að þann séu fátök
og veiklud born. Hér hefi þvi vrid og er mun mun heilbrigðislofa-
un að hoda og það er hris, enda hefi árangurinn sýnt það.

Starfsemin félagsins í Þoragarfi vandi óhafið og dýr, enda var
þar lofdin hris þvi bornum og mikil til þess, að félugin stöðist gatu
heft neqilegt flirid með svo ábyrgðarmikilli starfsemin sinni og
for það þvi að sveiart mun efla heitugum stöð hris nál og þon-
nun, er það gati reist störr og orplegi byggingu á, er það lok
langan hrisa, að þinn þann stöð, sem félugin líkadi, var það
þann einu hris áþjósanlegasta stöð sem heyrart gat, hris fél-
agsmáli, 10 kílómetra (þess 1 míla umtö) frá þvi bornum, rímlaga

68

200 metra þvris suman fjáðvuginn ávritu yfir heiliskridi.
þar var svo hrisid byggd og hrisid nefut, "Gladu einu á"

Laugvöllum við Silungafelli, árið 1930 og heild tilnotsunnar

árið eftir, með fjórum tilhöfum, er síðar veður vikið á. Húsið er byggt af timbri, með þelluþökum; lengd þess er frá austri til vesturs, er 38 metrar. Því er stíft flannsi, að i miðju er borðsalur 12 x 10 metr, hæð 3,3 metr. og ris 5,7 metr. Þak við borðsalinn eru 2 elakús, tvis og stápar, og undir þeim þrjú hölfadur skjallar, með ágætum niðurstöðum og, sem neyri til þess, að hita öll herbergi hússins, uppi og niðri.

Við austurhlid hússins er uppsprettubind, skaldavarnst, sem aldrei lýs, hversu mikill frostur er, heldur þefir 3 1/2 stígo hita allt árið. Það er samstímanar vafur samstímanar, er þessi vafur er þó þó frá Guendabrunnum. Vatnið er dælt frá bindinu uppi vatnsgegnis, sem liggur í sönnu hæð sem efri hluti hússins og þá er rennur þáð svo eftir völd inni í húsið og flóttu hita þáð, er byggt var með nýlitzu flóttuvelum, vordan inn húsið.

Allt afrennst, frá húsinu er leiti í gegnum járnroð út í safu-
 þró (^{Septic-tank} ~~Septic-tank~~) vestan við húsið og þáðan út í bak, sem þar er of þess rennur vestur með hraunum og hvefjum þar, enda er afrennsti þetta með öllu ósáðum, þá er þáð þefir rennis inn safuþróinni.

Þá eru tvö almur 13,5 x 6 metr. sin til hvorrar hlidar á austan og vestan; ein þáð er aðstafur barnanna, með tveim baddrum hvor í sérstökum herbergjum, og að baki þess herbergjanna hvor, fyrir forstöðu þess.

Þá eru tveir gangar 8 x 7,2 metrar; þar eru 10 flóttu-
 stálar í hvorum þessum, þóð var hita og 36 þrjú hölfadur

Afritud

stápas, sem geyma, dót "barusanna, og hafa stápas fressis
 sönn fölar sem hvert barn hefir og hver einasta flek þess
 er merkt með þannig eru og allis svagar fyrir hand/klæði, þvotta
 þoku og fot, sem hengja á stöf á svaga, merktir fyrir líkum fölarum.
 Vostodi öll, vadi, tígull, sjóhatta og rogn/klæpa, geyma börnin í
 einu herbergi í jallarum. Í öðru herbergi hvar er matur geymskur
 í kalirinnis, en þriðja herbergi er niðstöðin og kalirinnis einnig.
 Í efri hönd eru 4 herbergi ljóst og góð; er rítt þeirra öll að loftis, annað
 börnum, sem einangra þarf í eili, og um vafasanna vilki er að nota
 en hin hönd eru öll að fjórnum stúlkum.

Í heppi að öfögu eru 32 rúm, en í 6 á gólfi og önnur í 6 sambyggð
 upp af hinum; þau eru öll í höndum, járnsípum, hvar dís- og
 yfirskuggur - ofan í fjórum aðressum, svo yfirloddar allis eru með
 hálfdrú. Stungif öll í neðri hönd og frí gólf á loftis eru með
 fylkum þess og vaf-dúkum.

Loft er "háa loft" yfir allri miðbyggingu hrisins.

Reikvellir, með "söltum", röt um og sandi, eru ymist
 heima við húsid, en vestrar við eðlunin, vestrar undan því,
 og öföru leikvelli eru fáa fadma rúm í hvarum um, en þau eru
 hver lauffin við aðra, alþalinn grá- og gul-vidi, lynnji og gróðum; hvar
 sem fandi eru um hvarum, en engin gjá eða gjóta, sem neim hattu
 getur stöfad af, og svo er miosinn mikill, að öföru er að stíja í stéin.
 Silungar þollur er grunmur, rímt fet, og með bein hönd um sandbotni;
 Syðst er hann nokkur djúpi, með mikilli blástot og þau halda
 fyllanir sig (endurnar) og silungarum. Summar undir hrisinn
 er víðáttu mikill grasflokur, sem hálfráður var um einu meter

T 900

svo, að hann geti verið leiðvöldur fyrir börnin, þegar þau eru heima
 við gfa. ef þi áfar út í hraunið, er þau yð far þau aldrei, nema
 fylgd með þeim fjórnum stilkum, ^{eiga að} ~~er~~ gfa. þeirra

þess að geta umid þegar þið erud vörum fullorðna manna. Eða hvar er þetta
þið svo sem að vinna héra, þó þið séu drögur?"

"Þið getum gerð ótal margt, t. d. stíflað þarna fyrir framan þóttum og
línd til ágóta sandlaug; það er eldi annað sem að taka málum þóttum
þar sem að þessum þarna uppi í höltum og velta þeim vider að þóttum og
þið er laugin þóttum", og vís rífa þeim upp stóran hnass og sjúdu mér
hversu auðvelt þetta var og þeim stúlkum í loft upp og fjöri og koti.

"Já, en eldi vör þetta laug vider þeim þóttum; þið getuð get þetta
í einum sta þóttum deyrum". sagði og til þess að þóttum eftir þóttum þeim
vildu, en þið stóð eldi í vörum:

"En vid þann eldi að vinna, eldi einu sinis svo þóttum, en oðrum vörum
vinna og þið vörum vörum í þóttum. Vid viljum vinna og þóttum gerð margt
héra, þótt vid getum eldi alþag vörum þóttum að eldi oðrum. Vid getum
línd til ágóta þóttum, setu vider þóttum, þóttum vörum gáttum, þóttum
þóttum og þóttum. Hér er svo mikið og þóttum þóttum þóttum, að þóttum
þóttum eldi héra (þóttum er mikið annað þóttum) segir, að þóttum vörum þóttum
oðrum og þóttum þóttum aldi þóttum vörum, þóttum vörum þóttum þóttum
"þóttum, þóttum vörum þóttum eldi vörum". - En þóttum vörum þóttum vörum
þóttum vörum: "Já, og þóttum þóttum eldi, svo þóttum vörum, sem er að þóttum
vörum héra. Hver þóttum vörum en vid eldi..."

"Þetta er allt rétt og sátt, sem þóttum vörum þóttum þóttum vörum, þóttum
en þóttum vörum vörum vörum vörum, sátt vörum vörum vörum
þóttum vörum.

Ög vid vörum vörum vörum! En þóttum vörum vörum vörum vörum
til, vörum vörum vörum vörum vörum? En vid þóttum vörum vörum
vörum! Oðrum er þóttum vörum vörum vörum vörum vörum vörum.